

2014 W1440

14 oktober 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. G.M.J. van Ooijen, advocaat te
's-Hertogenbosch,

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven van [datum] tot [datum] lid van de Congregatie der
Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 31 oktober 2014. Op 3 februari 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis).

Op 7 mei 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mr. Van Oijen.

Namens de Congregatie is broeder [naam] verschenen.

De Klachtencommissie heeft voorts kennisgenomen van het na de zitting toegestuurde schrijven van mr. Van Oijen, ontvangen op 20 juli 2015 alsmede de reactie daarop van broeder [naam], ontvangen op 29 juli 2015.

2. De klacht

2.1. Klager is eind juni of begin juli 1968 misbruikt door aangeklaagde. Het misbruik bestond uit het tonen van een boek met foto's van naakte kinderen. Aangeklaagde vroeg daarbij of hij ook dergelijke foto's van klager mocht maken.

2.2. Klager is op 4 november 1952 geboren in [plaats] en komt uit een gezin van vijf kinderen. Klager is katholiek opgevoed. Toen klager 11 jaar oud was, pleegde de moeder van

klager zelfmoord. Een paar jaren later hertrouwde klagers vader. Uit dit huwelijk kwamen twee kinderen voort. Klager heeft nimmer een goede band gehad met zijn stiefmoeder.

2.3. Klager ging in 1965 naar het internaat [naam] in [plaats]. Het was niet altijd een pretje op het internaat; er heerste een streng regime waarbij het niet zelden voorkwam dat jongens door broeders werden geslagen of werden gekleineerd. In de tweede en derde klas kreeg klager godsdienstles van aangeklaagde. Klager herinnert zich dat aangeklaagde vaak zwarte kleding droeg en een klein wit boordje had.

Klager brak in juni of juli 1968 zijn rechterarm. Toen klager terugkwam uit het ziekenhuis vroeg aangeklaagde of hij klager mocht wassen. Klager zei dat het niet nodig was en dat hij dit zelf kon. Een paar dagen later vroeg aangeklaagde of het allemaal gelukt was met het douchen. Aangeklaagde vroeg voorts of klager 's avonds even bij hem langs wilde komen. Klager deed dit. Na zijn binnenkomst in de kamer van aangeklaagde werd deur dichtgedaan. Aangeklaagde pakte na enige tijd een boek en liet dit aan klager zien. Het boek stond vol met naaktfoto's (met close-ups van geslachtsdelen) van jongens van klagers leeftijd. Aangeklaagde vroeg aan klager of hij ook zulke foto's van klager mocht maken. Klager weigerde dit resoluut en verliet de kamer van aangeklaagde. Klager was volledig in shock. Klager heeft met niemand gesproken over dit voorval. Hij wilde het graag met zijn vader bespreken, maar zijn vader stond niet altijd open voor klagers verhalen.

2.4. Klager heeft lange tijd met niemand over dit seksueel misbruik kunnen en durven spreken. Klager heeft pas laat aan zijn eerste vrouw verteld, wat hem in zijn pubertijd op [internaat] was overkomen. Ook hebben de gebeurtenissen een remmende invloed gehad op klagers sociale gedrag jegens jongens en meisjes van zijn leeftijd. Verder heeft het gebeurde invloed gehad op zijn houding en het vertrouwen ten aanzien van volwassen mannen in het algemeen en geestelijken in het bijzonder. Een en ander heeft ook een zeer grote terughoudendheid en soms zelfs afkeer van intieme toenaderingspogingen van vrouwelijke leeftijdsgenoten veroorzaakt. Klager heeft sterke argwaan ten aanzien van alles wat met de Rooms-Katholieke kerk te maken heeft.

2.5. Klager wil met zijn klacht bereiken dat de verantwoordelijken binnen de kerk namens aangeklaagde beseffen en inzien dat er met de verwerpelijke daad, zoals door hem omschreven, materiële maar met name ook immateriële schade is aangericht bij klager. Klager vindt dat daden zoals deze niet ongestraft mogen blijven. Klager hoopt dat hij met het doorlopen van de onderhavige klachtenprocedure voorgoed de traumatische gebeurtenissen uit zijn jeugd en de gevolgen hiervan, waarmee hij tot op de dag van vandaag te kampen heeft, achter zich kan laten. Daarnaast wenst klager dat met de in deze klachtenprocedure verkregen informatie het probleem seksueel misbruik (verder) wordt ingedamd en nieuwe slachtoffers in de toekomst worden voorkomen.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Broeder [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat binnen de Congregatie geen negatief bericht over aangeklaagde bekend is. Ook bij de Commissie Deetman zijn destijds geen meldingen of klachten over aangeklaagde binnen gekomen. Anderzijds heeft broeder [naam] geen reden om aan te nemen dat klager over zijn beleving onwaarheden zou spreken. Broeder [naam] merkt op, dat, wanneer de Congregatie op de hoogte zou zijn geweest van enige misdrijvingen van aangeklaagde, de Congregatie daartoe onmiddellijk maatregelen zou hebben getroffen.

Broeder [naam] vindt het spijtig dat klager met negatieve gevoelens op zijn tijd bij de Congregatie terugkijkt. Dit was nooit de bedoeling van het opvoedende werk dat zijn Congregatie zich altijd ten doel heeft gesteld. Het spijt broeder [naam] bijzonder als broeders

van zijn Congregatie de oorzaak zijn geweest van deze negatieve gevoelens of daaraan hebben bijgedragen. Bij gegrondverklaring van de klacht is broeder [naam] bereid om namens de Congregatie het seksueel misbruik te erkennen en excuses aan te bieden voor het feit dat dit seksueel misbruik door één van de leden van de Congregatie is gepleegd. Het druist geheel in tegen het religieus leven dat de broeders leiden en tegen het apostolaat dat de Broeders van St. Louis nastreven.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat het door klager gestelde feit moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zevenenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenis die klager schetst heeft plaatsgevonden.

Aangeklaagde heeft klager naar zijn kamer laten komen en heeft aldaar een boek met naaktfoto's van jongens van klagers leeftijd, met close-ups van geslachtsdelen, aan klager laten zien. Aangeklaagde vroeg aan klager of hij ook dergelijke foto's van klager mocht nemen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van [naam]. Zij verklaart dat klager de zoon is van een huisvriend. Klager heeft haar in 2001 verteld dat er sprake was geweest van misbruik op het [jongensinternaat]. De godsdienstleraar had klager in 1968 een fotoalbum vol naaktfoto's van jongens laten zien en vroeg aan klager of hij van hem ook zulke foto's mocht maken.

Voorts wordt de klacht ondersteund door de verklaring van [naam]. Zij verklaart dat klager haar achterneef is en dat zij in 2008 van klager hoorde dat de godsdienstleraar hem in 1968 een fotoalbum vol naaktfoto's liet zien. De leraar wilde van klager soortgelijke foto's maken.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas vijftien of zestien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over (het verzoek van klager om) financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de

kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 oktober 2015 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, drs. Th.M. Bronzwaer en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.